

03.06.2025

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2024/2155
Toplantı Tarihi/Sayısı : 08.04.2025/241
Karar Numarası : 2025/199
Başvuran : S.K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : 1- İzmir 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
2- Aliğa Cezaevi Jandarma Tabur Komutanlığı
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın engelli olması nedeniyle kendisine refakatçi atanması talebinin Kurum İdaresi tarafından haksız şekilde reddedilerek kötü muameleye maruz bırakıldığı iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. % 88 oranında fiziksel engelli olması nedeniyle kendisine refakatçi atanması için Kurum İdaresine talepte bulunduğunu,

b. Hayatını tek başına idame ettirip ettiremeyeceğine dair güncel tarihli sağlık raporu bulunmadığı gerekçe gösterilerek İdare ve Gözlem Kurulunun talebini reddettiğini,

c. Bu karara ilişkin olarak şikâyet hakkını kullandığını ve İnfaz Hâkimliğine başvurduğunu, İnfaz Hâkimliğinin ret kararı verdiğini,

ç. İnfaz Hâkimliğinin verdiği ret kararına karşı Ağır Ceza Mahkemesine itirazda bulunduğunu, Ağır Ceza Mahkemesinin itirazının kabulüne karar verdiğini,

d. Bunun üzerine yeniden kendisine bir refakatçi atanması yönünde talepte bulunmasına rağmen herhangi bir işlem yapılmadığını,

e. Daha önce bulunduğu Kurumlarda kendisine refakatçi tayin edildiğini, halen bulunduğu ceza infaz kurumunda yargı kararına rağmen refakatçi verilmemesi nedeniyle mağdur olduğunu iddia etmektedir.

3. Muhatap İzmir 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle:

a. İdare ve Gözlem Kurulunca başvuranın refakatçi talebinin reddine karar verildiği,

b. Başvuranın önce İnfaz Hâkimliğine şikâyet, takiben Ağır Ceza Mahkemesine itiraz hakkını kullandığı,

c. Ağır Ceza Mahkemesince itirazın kabulüne karar verilmesi üzerine başvuranın sağlık kuruluna

sevkinin yapılarak rapor alınıp sonucuna göre işlem yapılmasına ve başvuranın talebinin Kurum tarafından yeniden değerlendirilmesine karar verildiği,

ç. Başvuranın Kurumda tek kişilik odada kaldığı, ilgili mevzuat gereği tek kişinin barınabileceği şekilde tasarlanmış tek kişilik odalarda ikinci bir yatak, dolap vb. temel ihtiyaçları karşılayacak olanağın bulunmadığı, bu nedenle refakatçi görevlendirilmesine ilişkin talebinin uygun olmadığı ve çoklu koğuşa geçmesi halinde durumunun yeniden değerlendirileceğine karar verildiği,

d. Başvuranın çok kişilik odaya geçmeyerek tek kişilik odada kalmaya devam ettiği,

e. Başvuranın 9/10/2023 tarihinde Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği, bu sebeple Kurum ile ilişkisi kesildiğinden Ağır Ceza Mahkemesinin yeniden sağlık raporu alınmasına ilişkin kararına yönelik uygulamaya geçilemediği,

f. Başvuranın 21/12/2023 tarihinde yeniden Kuruma naklinin yapıldığı ve çok kişilik koğuşa yerleştirildiği,

g. Başvuranın Kuruma tekrar nakil olduktan sonra güncel refakatçi talebini içeren dilekçesini 12/2/2024 tarihinde Kurum İdaresine verdiği, Kurum Müdürlüğünün 14/2/2024 tarihli yazısı ile başvuran hakkında refakatçi tayini gerekip gerekmediğine dair güncel tarihli rapor alınması için gerekli işlemlerin başlatılması üzerine müzekkere yazılarak, başvurana konu hakkında bilgilendirme yapıldığı,

ğ. Cezaevi Jandarma Tabur Komutanlığı tarafından hastaneye götürülmek üzere alınabilecek mahpus sayısının kuruma bildirildiği, polikliniklerin ve sağlık kurullarının yoğunluklarına göre sevk işlemlerinin kurum tabipliğince takip edilerek, Cezaevi Jandarma Tabur Komutanlığı tarafından gerçekleştirildiği,

h. 10/10/2024 tarihinde sağlık kurulu işlemleri için İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edildiği ve hastane tarafından 21/11/2024 tarihine tekrar randevu verildiği, 29/11/2024 tarihinde tekrar sevk edildiği,

ı. 8/1/2025 tarihinde İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından ilgili sağlık kurulu raporunun düzenlendiği ve Kuruma 10/1/2025 tarihinde ilgili evrakın ulaştığı,

i. 31/1/2025 tarihi itibarıyla başvurana refakatçi atanmasına ilişkin sürecin tamamlandığı ve refakatçisinin bulunduğu belirtilmiştir.

4. Muhatap Aliğa Cezaevi Jandarma Tabur Komutanlığından alınan yazılı görüşte özetle; başvuranın 10/10/2024 tarihinde İzmir Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesine dilekçe konusunda belirtilen hususlarla ilgili sağlık kurulu raporu için sevk edildiği ve işlemlerine başlanıldığı, sonucunda ise istediği şekilde kendisine refakatçi raporu verildiği, mevcut durumda refakatçisinin bulunduğu ve bahse konu şikayetin çözümü ulaşıldığı belirtilmiştir.

5. Muhatap kurumların yazılı görüşlerine karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle; diğer engelli mahpuslarla birlikte çoklu koğuşa kaldığı, Ağır Ceza Mahkemesinin refakatçi atanması yönünde kararı bulunmasına rağmen kendisine hala (18/12/2024 tarihi itibarıyla) refakatçi atanmadığı ifade edilerek, önceki iddialar tekrar edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT) uyarınca ulusal önleme mekanizması görevini üstlenmiştir. 6701 sayılı Kanunun 9'uncu maddesiyle; OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması görevini yapmak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek görevleri verilmiştir.

11. Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasında kimseye işkence ve eziyet yapılamayacağı, kimsenin insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleyle tabi tutulamayacağı düzenlenmiştir. Bu bağlamda işkence ve kötü muamele yasağı anayasal güvence altına alınarak mutlak niteliğe kavuşturulmuştur. Öyle ki Anayasa'nın 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen olağanüstü hallerde dahi bu yasak askıya alınamaz. Dolayısıyla kamu görevlilerinin kişilerin beden ve ruh sağlığına zarar vermemesi ve insan onuruna aykırı hiçbir muamelede bulunmaması gerekmektedir (Anayasa Mahkemesi [AYM], *Cezmi Demir ve diğerleri*, B. No: 2013/293, 17/7/2014, para. 80-81).

12. İşkence ve kötü muamele yasağı Anayasa'da olduğu gibi pek çok ulusal ve uluslararası insan hakları metinlerinin en temel hükümlerinden biridir. Söz konusu metinlerde; devletin alıkonulmuş kişilere kötü muamele teşkil eden tutum ve davranışlarda bulunamayacağı belirtilmektedir. Bu doğrultuda devletlerin negatif ve pozitif yükümlülükleri bulunmaktadır. Devletin negatif yükümlülüğü kişilerin devlet görevlilerince kötü muameleyle maruz bırakılmaması sorumluluğunu içerirken devletin pozitif yükümlülüğü

kişileri bu tür muamelelerden korumayı, bu tür muameleleri uygulayan kişilerin tespitini ve cezalandırılmasını kapsamaktadır (AYM, *Eyüp Birinci*, B.No: 2018/3691, 18/5/2021, para. 37).

13. Devletler işkence ve kötü muameleyle karşı negatif yükümlülükleri kapsamında bireyin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına saygı göstererek kişilere fiziksel ve ruhsal zarar vermemelidir. Bu yükümlülük mutlak nitelikte olup hem Anayasa’da hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde (AİHS) herhangi bir istisnaya sahip değildir.

14. Öte yandan, bir muamelenin işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında değerlendirilebilmesi için asgari eşiği aşmış olması gerekir. Söz konusu eşik göreceli olup somut olay nezdinde değerlendirilmelidir. Değerlendirme kapsamında muamelenin süresi, mağdur üzerindeki fiziksel ve ruhsal etkileri, mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi faktörlerin dikkate alınması gerekmektedir (AYM, *Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, para 23). Ayrıca kötü muamele iddiaları yeterince ciddi, açık ve tutarlı emarelerden ya da aksi ispat edilmemiş birtakım karinelere dayanmalıdır (AYM, *Hakan Olğun*, B. No: 2014/15588, 25/1/2018, para. 43)

15. Somut olayda başvuran engelli olması nedeniyle kendisine refakatçi atanması yönündeki talebinin reddedildiğini iddia etmektedir.

16. “Her ceza infaz kurumu, rehabilitasyonunu engelleyen sağlık sorunları veya özel sağlık ihtiyaçları bulunan mahpusları özellikle dikkate alarak, mahpusların fiziksel ve zihinsel sağlıklarını değerlendirmek, geliştirmek, korumak ve iyileştirmekle görevli bir sağlık hizmeti bulunduracaktır.” (Birleşmiş Milletler Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar, Kural 25/1).

17. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 6/1/2020 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarında Barındırılanların Uluslararası Standartlarda İnsan Hakları Merkezli Sağlığa Erişimi ve Tedavileri, Tedavi Nedeniyle Nakilleri, Ceza Tehiri İşlemleri Hakkında Genelge’nin “*Engelli Hükümlü ve Tutuklular İçin Alınacak Tedbirler ve Yapılacak Düzenlemeler*” başlıklı üçüncü bölümünün 1’inci maddesine göre: “Tüm ceza infaz kurumlarında bulunan engelli hükümlü ve tutukluların yaşam koşullarını kolaylaştıracak mümkün olan her türlü tedbir, ceza infaz kurumu idaresince alınacaktır.”

18. 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “*Hükümlülerin temizliği*” başlıklı 34’üncü maddesinin ilgili bölümlerine göre;

“(1) Hükümlülerin kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına yönelik tedbirler kurum idaresince alınır. (2) Hükümlülerin barındırıldıkları odalarda gerekli sağlık ve hijyen kurallarına uymaları özendirilir. (3) Hükümlülerin, kurum olanakları ölçüsünde kısa aralıklarla yıkanmaları sağlanır. (4) Hükümlülerin, toplum içinde alışılmışın dışında saç, bıyık ve sakal uzatmalarına izin verilmez. (5) Hükümlülerin kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına ilişkin esas ve usuller kurum iç yönergesinde düzenlenir.”

19. İncelemeye konu başvuruda, başvuran tarafından % 88 oranında fiziksel engelli olması nedeniyle tek başına hayatını idame ettiremediği, daha önce bulunduğu ceza infaz kurumlarında kendisine refakatçi tayin edildiği, ancak halen bulunduğu kurumda bu yöndeki başvurularına ve mahkeme kararlarına rağmen kendisine haksız ve gerekçesiz şekilde refakatçi verilmediği ve mağdur olmasına

sebebiyet verildiği iddia edilmektedir.

20. Muhatap Kurumların cevabi yazıları ve ekinde gönderilen belgelerin incelenmesinden; başvuranın muhatap kuruma 31/1/2023 tarihinde naklen geldiği, % 88 oranında fiziksel engelli olması nedeniyle kendisine refakatçi atanması için Kurum İdaresine başvuruda bulunduğu, İdare ve Gözlem Kurulunun 27/4/2023 tarihli kararıyla *"hayatını tek başına idame ettirip ettiremeyeceğine dair güncel tarihli sağlık raporu bulunmadığı"* gerekçesiyle başvuranın talebinin reddedildiği, başvuranın bu karara karşı şikayet yoluna başvurduğu, Karşıyaka 1. İnfaz Hâkimliğinin 22/5/2023 tarihli ve ... sayılı kararıyla şikayetin reddine karar verildiği, bu karara karşı başvuran tarafından itirazda bulunulması üzerine, Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 9/6/2023 tarihli ve ... D.İş sayılı kararıyla başvuranın itirazının kabulüne karar verildiği, bu kararın gerekçesinde *"Dosyaya sunulan raporlara göre başvuranın % 88 engelli olduğu, Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 22/3/2022 tarihli raporunda hayatını yalnız başına idare ettiremeyeceğinin açıkça belirtildiği, bu nedenle rapor bulunmadığından ret kararı verilemeyeceği, gerektiğinde kurum sağlık kuruluna sevkinin yapılarak rapor aldırılıp sonucuna göre işlem yapılması gerektiği"* açıklamalarına yer verildiği, bu karar üzerine İdare ve Gözlem Kurulunca 20/6/2023 tarihinde başvuranın tekli odaya geçmesi halinde talebinin yeniden değerlendirileceği yönünde karar alındığı, başvuranın 9/10/2023 tarihinde Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği, 21/12/2023 tarihinde Kuruma geri döndüğü, refakatçi talebini içeren yeni dilekçesini 12/2/2024 tarihinde Kurum İdaresine verdiği, Kurum Müdürlüğünün gerekli işlemlerin yapılması için 14/2/2024 tarihinde müzekkere yazdığı ancak başvuranın sağlık kurulu raporu alınması için ilk sevkinin 10/10/2024 tarihinde yapıldığı, başvurana refakatçi tayini gerektiğine ilişkin sağlık kurulu raporunun ise 8/1/2025 tarihinde düzenlendiği ve 31/1/2025 tarihinde başvurana refakatçi tayin edildiği anlaşılmıştır.

21. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve konuya ilişkin içtihatlar gereğince, ceza infaz kurumlarında bulunan engelli hükümlü ve tutukluların yaşam koşullarını kolaylaştıracak mümkün olan her türlü tedbirin ceza infaz kurumu idaresince alınması gerektiği, bu kapsamda tek başına hayatını idame ettiremeyecek ölçüde engeli bulunan mahpusların yaşam koşullarını kolaylaştırılmasını teminen uygun tedbirlerin alınması gerektiği, bu yükümlülüğün hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesi veya geç yerine getirilmesinin kötü muamele kapsamında değerlendirilebileceği açıktır.

22. Somut olayda, 31/1/2023 tarihinde naklen muhatap ceza infaz kurumuna gelen başvuranın ilk refakatçi talebinin, güncel tarihli sağlık raporu bulunmadığından bahisle 27/4/2023 tarihinde reddedildiği, bu ret kararı 9/6/2023 tarihinde mahkemece iptal edildiği halde davacıya ilişkin önceki sağlık raporuna istinaden işlem yapılmadığı gibi yeni sağlık raporu alınması için başvuranın derhal hastaneye sevkinin de yapılmadığı, sevk işleminin mahkeme kararından yaklaşık 16 ay sonra (10/10/2024) tarihinde yapıldığı ve 8/1/2025 tarihinde düzenlenen sağlık kurulu raporuna istinaden 31/1/2025 tarihinde başvurana refakatçi verilmesinin mümkün olduğu, böylelikle Ocak 2023'te muhatap ceza infaz kurumunda kalmaya başlayan başvurana refakatçi verilmesinin Ocak 2025 tarihinde ancak mümkün olabildiği, dolayısıyla 2 yıllık süre boyunca başvuranın refakatçisi olmadan hayatını idame ettirmeye mecbur bırakıldığı görülmektedir.

23. Her ne kadar muhatap kurumlarca, başvurana 2 yıl boyunca refakatçi verilmemiş olması

husussu, hayatını tek başına idame ettirip ettiremeyeceğine dair güncel tarihli rapor bulunmadığı, tek kişinin barınabileceği şekilde tasarlanmış tekli odada ikinci bir yatak, dolap vb. temel ihtiyaçları karşılayacak olanağın bulunmadığı için başvuranın kaldığı tek kişilik odaya refakatçi yerleştirilmesinin mümkün olmadığı, personel ve sevkıyat aracı yetersizliğinden kaynaklı olarak sevklerde kısmen gecikmelerin yaşanabildiği gibi argümanlarla izah edilmeye çalışılmış ise de; Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 22/3/2022 tarihli raporunda başvuranın hayatını yalnız başına idare ettiremeyeceğinin açıkça belirtildiği halde bu rapor esas alınmaksızın başvurudan aynı nitelikte yeni tarihli rapor istenmesinin hakkaniyetle bağdaşır yanı bulunmadığı, nitekim 22/3/2022 tarihli raporun Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesi kararının da dayanağını oluşturduğu ve mahkeme kararında söz konusu rapora atıfta bulunularak "*rapor bulunmadığından ret kararı verilemeyeceği*" hususunun vurgulandığı, yargı kararı gereğince 22/3/2022 tarihli sağlık raporu refakatçi tayini için yeterli görülerek derhal işlem tesisi mümkün iken bu yola başvurulmayarak başvuranın hastaneye sevkı yoluna gidildiği, sevk işleminin ise aylar sonra gerçekleştirilebildiği, personel ve araç yetersizliğinin söz konusu gecikme için haklı bir mazeret teşkil etmeyeceği değerlendirilmiştir.

24. Netice itibarıyla, % 88 oranında fiziksel engelli olması nedeniyle hayatını tek başına idame ettiremeyeceği sağlık kurulu raporlarıyla sabit olan başvurana, engelli hükümlülerin hayat şartlarını kolaylaştırmaya ilişkin yükümlülük gereğince gecikmeye mahal verilmeksizin refakatçi tayini gerekmekte iken, başvuranın kurum idaresine yaptığı başvurularına ve lehindeki yargı kararına rağmen refakatçi tayini edilmesinde haklı ve meşru gerekçelere dayanılmaksızın zorunlu ve makul sayılamayacak bir ölçüde gecikmeye sebep olunduğu değerlendirildiğinden, başvuru konusu iddia yönünden kötü muamele yasağının ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine

başvurulabileceğine,

8/4/2025 tarihinde Alişan TİRYAKİ, Mehmet Emin GENÇ ve Saffet BALIN'nın karşı oyları ile OY ÇOKLUĞUYLA karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan
(Raporlu)

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi

Ek: 2025/199 S.K. Kurul Kararı Alişan TİRYAKİ, Mehmet Emin GENÇ ve Saffet BALIN Kurul Kararı (2 Sayfa)

21.05.2025

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : S.K.
Karar Numarası : 2025/199

Başvuranın engelli olması nedeniyle kendisine refakatçi atanması talebinin Kurum İdaresi tarafından haksız şekilde reddedilerek kötü muameleye maruz bırakıldığı iddiasına yönelik yapılan incelemede, engelli mahpusa gecikmeksizin refakatçi tayini gerekmekte iken başvurana zorunlu ve makul sayılmayacak ölçüde gecikmeye sebep olduğu değerlendirilerek kötü muamele yasağının ihlal edildiği yönünde karar verilmiştir. Verilen bu kararın aşağıdaki gerekçelerle yerinde olmadığı kanaatindeyiz:

Bir muamelenin ‘insanlık dışı’ olarak nitelendirilebilmesi için, bunun tasarlanarak uygulanmış olmasının yanında bedensel yaralanma ya da fiziksel veya ruhsal acıya sebebiyet vermesi; diğer taraftan bir muamelenin ‘aşağılayıcı’ olarak nitelendirilebilmesi için ise mağdurlarını rencide edecek ve küçültecek ölçüde, onlara, korku, endişe, aşağılanma gibi duyguları hissettirmesi gerekir (AYM, Rıda Boudraa, B. No: 2013/9673, 21/1/2015, para. 61).

Kişinin içinde bulunduğu maddi koşulların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 3’üncü maddesi ve Anayasa’nın 17’nci maddesi kapsamına girebilmesi için asgari eşiğe ulaşmış olması gerekmektedir. Bu asgari eşiğin değerlendirilmesi ise koşullarla ilgili tüm verilerin, özellikle de muamelenin süresine, fiziksel ya da ruhsal etkilerine ve bazen de mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumuna bağlı olarak değerlendirilmelidir (AYM, Rıda Boudraa, B. No:2013/9673, 21/1/2015, para. 60).

Somut olayda engelli başvuranın refakatçi talep etmesi üzerine Kurum İdaresi tarafından mevcut sağlık raporu yerine yeni bir sağlık raporu alınması amacıyla başvurayı hastaneye sevk yoluna gidildiği anlaşılmaktadır. Söz konusu sevk işleminde personel ve araç yetersizliği nedeniyle gecikme yaşandığı, gecikmeden dolayı başvuranın mağduriyet yaşadığı açık olsa da bu durumun hizmet kusuruna vücut verebileceği ancak işkence ve kötü muamele kapsamında değerlendirilemeyeceği ifade edilmelidir. Nitekim başvuranın talebinin yerine getirilebilmesi amacıyla yönelik Kurum İdaresi tarafından adımlar atıldığı dikkate alınmalıdır. En nihayetinde başvuranın talebi yerine getirilerek kendisine refakatçi tayin edildiği ve şikâyetinin çözüme ulaştırıldığı anlaşılmaktadır. Her ne kadar yaşanan gecikmelerden dolayı başvuranın şikâyetinin çözüme geç ulaştırıldığı hususu açık olsa da Kurum İdaresi tarafından yapılan bu uygulamanın anılan sebepler dolayısıyla işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında ele alınabilmesi için göz önünde tutulması gereken asgari eşiği aşmadığı değerlendirilmektedir.

Dolayısıyla açıklanan hususlar nedeniyle sayın çoğunluğun görüşüne iştirak edilememiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No: